

TANÍTÁSOK, VÁZLATOK.

Beszéd- és értelemgyakorlat.

I. OSZTALY.

A tanítás anyaga: A gyermek játéakai. (Mit játsszunk?)

Nevelési cél: A játék nevelési céljainak felhasználása.

Vázlat.

I. Előkészítés. a) Érdeklődés-keltés. Sokat meséltem már nektek, játsszunk egy kicsit! Ki milyen játékot tud? (Megbeszélés.)

b) Célkitűzés: Szeretnétek-e új játékokat tanulni?

II. Tárgyalás. a) Virágvásár.

A játékhöz egy nagykendőből sátrat készítünk úgy, hogy a kendő négy sarkát egy-egy botocskához kötözzük. A botocskánál fogva viszik a sátrat a sátorvivők. A gyermekek számához mérten 4—6 kisleányt virágnak választunk, akiket az évszaknak megfelelően élő, vagy művirággal díszítünk (olyannal, aminek nevét viselik.) A virágok beállnak a sátorba, amelyet a sátorvivők lassú lépésben félkörben visznek a teremben a félkörben ülő gyermekek felé. Mikor szembekerülnek, a következőket mondják: Gyermekek! Mit visztek, mit visztek selyem sátor alatt? A virágárús és a sátorvivők: Virágot viszünk, selyemsátor alatt. Gyermekek: Hogy adjátok szálát? Virágárús: Száz aranyért egyet, a legeslegszebbet. Ekkor a virágárús int a félkörben ülő gyermekek közül egynek, aki odalép és ezt mondja: Én megveszem a rózsádat, — kiválasztja a rózsát közülük, — megadom az árát is. Erre a virágárús és a vevő kezét fognak, mialatt a megnevezett virág kiszökik a sátorból és futásnak ered. A vevő utána fut s ha elfogja, viszi magával az ülők közé. Ha nem, s a virágnak sikerül visszajutnia a sátorba, akkor tovább is virág marad. Addig folytatjuk, míg minden gyermek sorra kerül.

b) A macsó és a méhecske.

Egy ügyes gyermek a macsó, 10—15 gyermek kört alkot, amely az odvas fát ábrázolja. 8—10 gyermek méhecske. A többiek félkörben széken ülnek; ezek a virágok. — A méhek körben sűrőgnék-forognak, a macsó pedig egy sarokban leskelődik rájuk. Kis idő múlva a méhecskék is kirepülnek s így beszélnek: Züm, züm, züm, züm. Mézet gyűjtsünk! — Azután a virághoz repülnek s énekelnek: Piros rózsá, szépen kérünk: Egy kis mézet adsz-e nekünk? Erre a virágok így felelnek: Hogyne adnék kis méhecskénk, tessék itt van a mézeeském! Ugyanígy énekelnek a pipacsvirágoknál is. Majd a mézszedegetést utánózva befejezik a dalt s hazarepülnek. A macsó most négykézláb lassan cammog utánuk. A méhek berepülnek a körbe (odvas fá) s ismét zümmögnek-forognak. A macsó most két lábra áll, felkapaszkodik a körtalkotó gyermekek vállára s dörögve szól be: Tányértalpom, lompos farkam. mézért jöttem, mézet kaptam. — A méhek ujjacskáikkal össze-

vissza szürkálják, mire a mackó leesik a földre és sír: Úhühühü-brühühühühühü! — Azután dörmögve elcammog. A méhecskék ugrálnak, tapsolnak és ezt mondogatják: Dirmeg-dörmög a medve, Nincsen neki jókedve. — A játék tetszés szerinti ideig folytatható, míg a gyermekek ki nem fáradnak.

c) Madárvásár.

A gyermekek félkörbe állva kalitkát csinálnak, ebben vannak a madárcák. Egy gyermek madárárús, egy a vevő. Azután kezdődik a játék: Vevő: Jó napot kívánok, madaras bácsikám! — Madárárús: Jó napot! Mi tetszik aranyos fiacskám (leánykám)? — Vevő: Madár kéne nekem, van-e szép fecskéje? Mondja, mi az ára s adja ide hamar! Ha van fecske (a játék kezdetén madárnevet kapnak a gyermekek) az csicsereg, utánozza a fecske hangját. Ha nincs, más madarat kínál megvételre az árús. Pl.: Van egy bűgő szép gerlicém, Egy szép tarka tengelicém, Hosszúlábú gólyám, Kelepel, de jól ám! — Vevő: Mennyiért adja a madárát? A hosszúlábú gólyát? Árús: Egy fütyért, meg két ugrásért! — A vevő egyet fütyül, kettőt ugrik, mire a megvásárolt madár, az illető madár hangját utánozva — kirepül. A vevő kergeti s ha megfogja, a madár lesz a vevő, ő áll a madarak közé. Ha minden madár elkel, a gyerekek szerepet cserélnek.

d) Gyertek haza ludaim!

Egy gyermek a gazda, egy libapásztor, kettő farkas, a többiek libák. A pásztor sorba tereli libáit s kihajtja a rétre, ahol a legelést utánozzák. A farkasok nagyobb távolságban két oldalra állnak, vagy ülnek és leskelődnek. A pásztor hazakiált: — Anyám, anyám, ehetném! — Gazda: Ha ehetnél, Gyere haza! Pásztor: Nem merek, mert félek! — Gazda: Mitől félsz? — Pásztor: A farkastól! — Gazda: Hol a farkas? — Pásztor: A bokorban! — Gazda: Mit eszik? — Pásztor: Báránytejet. — Gazda: Mibe törülközik? — Pásztor: Selyem kendőcskébe! — A gazda ekkor így hívja libáit: — Jertek haza libuskáim, jertek, jertek, jertek! — A libák hazafelé szállnak (szaladnak) s ezt mondják: gigágá, gigágá! — A farkasok annyit fognak el belőlük, amennyit tudnak. Az elfogottak leülnek, a többiek folytatják a játékot, míg a libák mind el nem fogynak.

III. Befejezés. A játékot énekkel, énekes menettel fejezzük be.

Helyesírás és nyelvi magyarázatok.

1939. december 1. hete.

II. OSZTÁLY.

A tanítás anyaga: A magánhangzók. (Rövidék és hosszúak.)

Nevelési cél: Utalás a helyesírásra, értelemváltozás!

Szemléltetés: Olvasmány és szavak alapján.

V á z l a t.

I. Előkészítés. Pista levele: Kerék egy pár cipót. Itt nagyon hűs idő van. Stb.